

İFLASIN ERTELENMESİ YERİNE KONKORDATO

GENEL HATLARIYLA İFLAS

İflas, Ticaret Mahkemelerince hakkında tasfiye kararı verilen müflisin, haczedilebilen tüm mal varlığının cebri icra yolu ile paraya çevrilmesi ve bunun hemen ardından paradan alacaklıların alacağına kavuşabilmesini sağlayan toplu takip uygulamasıdır. İcra Hukuku bireysel borçlularla ilgilenirken iflas şirket ve kooperatifler ile ilgilenmektedir. Borçlunun tüm mal varlığı yok olsa dahi Ticaret Mahkemeleri iflas kararı vermeden borçlu iflas etmiş sayılamaz.

Bir şirket ekonomik sıkıntıya girdiğinde ve şartlar da sağlandığı takdirde iflas kurumundan önce başvurulacak uygulamalar mevcuttur.

A. İFLASIN ERTELENMESİ

Ülke çapında yaşanan ekonomik sıkıntılar nedeniyle şirketlerin “*iflasın ilanından*” önce başvuracakları hukuki bir yol olan “İflas erteleme”, Türk Ticaret Kanunu’nda düzenlenmekte olup, mali durumları bozulan kooperatif ve şirketlerin sermayesinin korunması amacıyla getirilmiş bir düzenlemedir ve iflas aşamasına gelmeden önceki en önemli tedbirlerden biridir. Fakat bu kurum OHAL sürecinde işletilmemektedir.

Yeni Türk Ticaret Kanunu – İflasın Ertelenmesi

Madde 377 - (1) Yönetim kurulu veya herhangi bir alacaklı yeni nakit sermaye konulması dâhil nesnel ve gerçek kaynakları ve önlemleri gösteren bir iyileştirme projesini mahkemeye sunarak iflasın ertelenmesini isteyebilir. Bu hâlde İcra ve İflas Kanununun 179 ilâ 179/b maddeleri uygulanır.

İflas Ertelme Davası talep edebilecekler bu hüküm gereğince;

1. Yönetim Kurulu
2. Herhangi bir alacaklı

Olabilir.

İflas Ertelme Davalarında Hukuki Dayanaklar

Türk Ticaret Kanunu madde 377’de görüleceği üzere Türk Ticaret Kanunu’nun atfıyla iflas ertelme prosedürleri İcra İflas Kanunu uyarınca işletilmekle birlikte, hukuki dayanaklar Türk Ticaret Kanununa yer almaktadır.

İflas ertelme talebinde bulunabilmek için bu hukuki dayanaklara uygun adımlar atılmalıdır.

1. İyi ve verimli bir iyileştirme projesi hazırlanmış olmalıdır.

2. Bahsedilen iyileştirme projesi emredici nitelikte olmalıdır. Bu kuralın hukuki dayanağı TTK madde 376'dır. Hazırlanan projelerde yeni TTK 376/3'te öngörülen denetçi önerilerinin yer alması ve bu önerilere uygun gerçekçi kaynakların gösterilmiş olması şarttır. Aynı zamanda denetçinin önerilerinin yeni TTK 378. maddesinde düzenlenen erken teşhis komitesinin önerileri dikkate alınarak hazırlanmış olmalıdır.
3. Mahkeme iflasın ertelenmesi talebi üzerine kayyımı atamalıdır. Kararla şirket müflis hale gelmiş olur.
4. İflasın ertelenmesi halinde Mahkeme gerekli önlemleri almalı ve kayyımın 3 ayda bir rapor vermesi gerekmektedir. Bu rapor şirketin gidişatına yönelik bir rapor olmakla beraber şirketin 3 ay içindeki maddi-mali yükümlülükleri ve değişiklikleri bu rapor üzerinden anlaşılır.

TTK madde 376/3: “(3) (Değişik: 26/6/2012-6335/16 md.) Şirketin borca batık durumda bulunduğu şüphesini uyandıran işaretler varsa, yönetim kurulu, aktiflerin hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartır. Bu bilançodan aktiflerin, şirket alacaklılarının alacaklarını karşılamaya yetmediğinin anlaşılması hâlinde, yönetim kurulu, bu durumu şirket merkezinin bulunduğu yer asliye ticaret mahkemesine bildirir ve şirketin iflasını ister. Meğerki; iflas kararının verilmesinden önce, şirketin açığını karşılayacak ve borca batık durumunu ortadan kaldıracak tutardaki şirket borçlarının alacaklıları, alacaklarının sırasının diğer tüm alacaklıların sırasından sonraki sıraya konulmasını yazılı olarak kabul etmiş ve bu beyanın veya sözleşmenin yerindeliği, gerçekliği ve geçerliliği, yönetim kurulu tarafından iflas isteminin bildirileceği mahkemece atanan bilirkişilerce doğrulanmış olsun. Aksi hâlde mahkemeye bilirkişi incelemesi için yapılmış başvuru, iflas bildirimini kabul olunur.”

TTK madde 378 - Riskin erken saptanması ve yönetimi:“(1) Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda verir.

(2) Komite, yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendirir, varsa tehlikelere işaret eder, çareleri gösterir. Rapor denetçiye de yollanır.”

672 sayılı ve 679 sayılı KHK'lar ile İflas Erteleme

31.07.2016 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanan 669 sayılı KHK'nın 4. maddesi ile OHALin devamı süresince İcra ve İflas Kanunu'nun 179. maddesi uyarınca sermaye şirketleri ile kooperatiflerin iflas ertelenmesi talebinde bulunamayacağı, bu yönde yapılan taleplerin mahkemelerce reddedileceği belirtilmiştir.

01 Eylül 2016 tarihli ve 29818 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 673 sayılı KHK'nın 10/3 maddesi ile bu konuda yapılan değişiklikle OHAL sürecinin ilanından itibaren ve devamında

iflasın ertelenmesi talebinde bulunulamayacağı, bu yönde yapılan taleplerin mahkemelerce iflasa ilişkin araştırma yapılmaksızın derhal reddedileceği düzenlendi.

Böylece 669 sayılı KHK'nın yürürlüğe girdiği 31.07.2016 tarihinden önce ve OHAL'in ilan edildiği 21 Temmuz 2016'dan itibaren yapılan iflasın ertelenmesi talepleri de kapsama alınarak bu yönde yapılan taleplerin mahkemelerce iflasa ilişkin bir araştırma-tetkik yapılmaksızın reddedilmesi sağlanmış oldu.

Anılan düzenlemede;

1. Olağanüstü hal süresince iflasın ertelenmesine karar verilemeyeceği,
2. Olağanüstü halin ilanından sonra ve devamı süresince herhangi bir tedbir kararı verilemeyeceği, verilmişse derhal kaldırılacağı,
3. Olağanüstü halin ilanından önceki dönemde 2004 sayılı Kanununun 179/a maddesi uyarınca verilmiş olan tedbir kararlarının, mahkemece ivedilikle ele alınarak, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulu'nca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu iddiasıyla 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 133. maddesi uyarınca kayyım atanan veya hakim ortakları ya da yöneticileri hakkında adli soruşturma yürütülen sermaye şirketleri ile kooperatifler lehine verildiği anlaşılan tedbir kararlarının kaldırılacağı

belirtili.

Bununla beraber, 21.07.2016 tarihinden önce yapılan iflasın ertelenmesi talepleri bu tarihe kadar sonuçlanmamış ise bu taleplere ilişkin OHAL süresince iflasın ertelenmesi talebi verilemeyecek, varsa bu konuda verilmiş tedbir kararlarının kaldırılmasına karar verildi.

Bu bilgiler ışığında anlaşılan, iflas erteleme ile konkordato bir araya getirilip yeni bir reform süreci başlatıldığıdır. Uygulamada zaman zaman kötüye kullanıldığı düşünülen iflasın ertelenmesi prosedürleri de bu sebeple kaldırılmaktadır. Şirketlerin tasfiyesinden ziyade ticari hayata devamı esasa alınarak hazırlanan bu reform hareketiyle iflas erteleme tamamen kaldırılıp konkordato revize edilmiş ve bir "Kurtarma Anlaşması" yapılmış olmaktadır.

B. KONKORDATO

Hukuki Veri, Terim Anlamı

Konkordato hukuki terim olarak bir borçlunun ticari durumunun sarsılmış olmasıyla alacaklıların, alacaklarını belli bir plana göre almaları konusunda kendi aralarında vardıkları ve mahkemece onaylanan anlaşma olarak tanımlanmaktadır.

Yatırım ortamının geliştirilmesini amaçlayan Konkordato, verimli işletildiği takdirde borçlular ve alacaklılar yararına olacak bir uygulamadır.

Konkordatodaki en büyük amaç şirketlerin tasfiye olup dağılması değil, ticari işlevini devam ettirebilmesini sağlamaktır.

İcra İflas Kanun'unda Konkordatoya ilişkin açık hükümlere yer verilmesine rağmen uygulamada iflasın ertelenmesi kurumu daha çok kullanıldığı için, bu kurum geri planında kalmıştır. OHAL sürecinin başlaması ve bu süreçte iflas ertelemeinin kaldırılmasıyla beraber zor durumda olup, varlığını korumak isteyen şirketlerin başvuracağı yeni ve en verimli yol olarak günümüzde kabul edilmektedir.

Konkordato hem borçluyu hem de alacaklıyı korumayı amaçlayan bir uygulama olarak tasvir edilebilir.

Borçlu, borçlarını konkordato projesinde belirlendiği gibi ödemeyi taahhüt etmekte, alacaklı ise bu süreçte geri planda kalmayarak durumu resen takip edebilmektedir.

İflas Ertelemede çoğu zaman borçludan alacaklarını elde edemeyen alacaklılar Konkordato kurumundaki alacaklılar kurulunda yer alarak söz hakkı alabilmekte ve taleplerini sunabilmektedir.

Alacaklılar Kurulu toplantılarında verilen kararlar mahkeme ve konkordato komiserinin kararlarını etkilemektedir.

9.06.1932 Tarihli ve 2004 Sayılı İcra İflas Kanunu'nda yer verilen Konkordatoya ilişkin hükümler TBMM Genel Kurulunda kabul edilen 7101 Sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Tapılması Hakkında Kanun ile değişikliğe uğramış, günümüzde daha çok uygulanması beklenen Konkordatoya yeni düzenlemeler getirilmiştir.